

Gongdin í fiskivinnuni er sera ódámilig:

Hetta fer at elva til størri arbeiðsloysi

– Tað er skelkandi, at at tað nú er blivið loyvt at viðgera og frysta fisk umborð á skipunum, sigur Ingeborg Vinther

ÁKI BERTHOLDSEN

– Tað er onki at ivast í, at hetta fer at elva til enn størri arbeiðsloysi.

Ingeborg Vinther, formaður í Føroya Arbeiðarafelag heldur, at gongdin í fiskivinnuni er skelkandi.

– Tað er alt ov lítið arbeiði í fiskivinnuni framanundan.

– Men nú landsins myndugleikar eisini eru farnir at geva loyvi til at skip viðgera og frysta fiskin umborð, verður tað uppáttur minni arbeiði.

Tað, hon sipar til, er, at landsstýrið hevur givið loyvi til, at fiskurin, sum

tann nýggi línubáturin hjá miðvingum, West Freezer, fiskar, verður hagraiddur og frystur umborð.

Sostatt hava landsins myndugleikar slakað í einum aðalmáli, sum teir hava hildið ógvuliga fast um í nógv ár.

– Og tað er, at allur fiskur skal fyrst til lands at verða virkaður, so ella so.

Men nú eitt skip hevur fingið loyvi til at viðgera og frysta umborð, er Ingeborg Vinther bangin fyrri, at rættiligt glið kemur á, og at fleiri skip fara at arbeiða fiskin umborð.

– Vit vita, at hetta er tað, sum fólkalokkurin hevur

viljað í fleiri ár.

– Men tað hevur altíð verið stór móttøða imóti tí tinginum.

– Móttøðan hevur verið stór, tí tingið hevur ikki verið sinnað at flutt arbeiðsplássini, sum eru á landi, umborð á skipini.

– Men har ein skriða er lopin, er onnur væntandi.

– Og nú eitt skip hevur fingið loyvi at arbeiða og viðgera fisk umborð, er væntandi, at fleiri koma aftaná.

Elvir til størri arbeiðsloysi

Ingeborg Vinther sigur, at tað slepst ikki uttanum, at

nú fiskurin verður arbeiðdur og virkaður umborð á skipunum, fer tað at elva til enn størri arbeiðsloysi í fiskivinnuni á landi.

– Og umframt tær vanligu avleiðingarnar, sum standast av arbeiðsloysi, sær Ingeborg Vinther ein enn størri vanda í hesi gongdini.

– Vit hava alt ov fá arbeiðspláss í fiskivinnuni á

landi, sum er.

– Hartil er talan um rættliga óstöðugt arbeiði við tað, at nógv, hava bara arbeiði ein og tveir dagar um vikuna.

– Orsøkin til, at arbeiðið er so óstöðugt er ikki bara at tað kemur ov lítið av fiski upp á land.

– Ein orsök er eisini, at so nógvur fiskur fer óvirk-

aður av landinum.

Formaðurin í Føroya Arbeiðarafelag sigur, at tað er onki at siga til, at fólk stóðist so illa í fiskivinnuni.

– Vit fáa aldrin fólk at stóðast í fiskivinnuni so leingi arbeiðið er so óstöðugt.

– Men nú, arbeiðspláss verða flutt umborð á skipini, verða tað enn færri arbeiðspláss í fiskivinnuni á landi.

– Tvs, at tað fer at gangast enn verri at fáa fólk at stóðast í fiskivinnuni.

– Sjálvandi fer fólkíð at royna sær eydnuna alla aðrastaðni fyrst, tí øll vilja hava stöðugt arbeiði.

Allur fiskurin til lands

Ingeborg Vinther sigur, at hennara tilmælið til landsins myndugleikar er, at teir bera so í bandi, at allur fiskur verður førur til lands og virkaður í landi.

– Tað skapar nógv arbeiði og tað skuldi eisini skapt eitt størri útflutningsvirði, um vit virkaðu fiskin sjálvi.

– Øll onnur lond royna at virka sína rávøru sjálvi fyrri at økja virðið á útflutninginum so nógv sum tilber.

– Í Føroyum gera vit júst tað øvuga.

– Og ikki bara tað: Vit útflýta ein stóran part av okkara fiski óvirkaðan, so at virkini í ES londunum kunnu arbeiða hann. Samstundis selja vit eisini tann fiskin, sum vit virka í Føroyum, til ES londini.

– Tvs, at tann fiskurin, sum vit virka í Føroyum, er í beinleiðis kapping við tann fiskin, sum vit flýta óvirkaðan av landinum.

– Sostatt kappast vit imóti okkum sjálvum.

Ingeborg Vinther sigur, at hetta er ein vinnupolitikur, sum er heilt burturvið.

– Men at myndugleikarnir nú eisini eru farnir at loyva skipunum at virka og frysta fiskin umborð, er ein gongd, sum vit stúra fyrri, tí tað fer at gera eitt stórt arbeiðsloysi á landi enn størri, sigur formaðurin í FA.

Síggi onga ólukku fyri stavn

– Tað gongur framvegis ikki so galið at selja fisk.

– Tó eru tað ávís fiskasløg, sum ikki ganga heilt so væl longur.

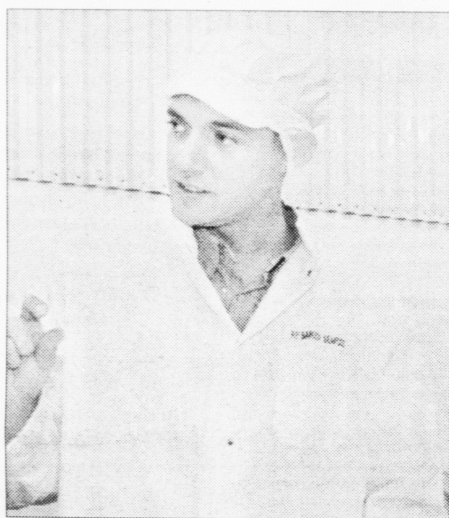
Men at ein vanlukka skuldi verið á veg, dugi eg ikki at síggja

ÁKI BERTHOLDSEN

– Eg haldi, ikki, at útlitini fyri útflutninginum eru so galin.

Rói Egholm, fiskaseljari í felagnum Farex, er ikki samdur við teimum, sum meta, at fiskamarknaðurin úti í heimi er næstan við at skrambla saman.

Herfyri ljóðaðu daprir spádómar úr Noregi, har fólk, sum høvdu skil fyrri slíkum viðurskiftum, mettu, at eitt rættiligt skræðl var á veg og at prísrírnir fóru at

eru eisini hampiliga væl fyrri. Og sum heild er stóran hampilig, sigur Rói Egholm. Og eg haldi heldur ikki, at útlitini eru so vánalig.

Upsin hart trýstur

Rói Egholm heldur, at tá ið summir seljarar mála myndina so svarta, kann orsøkin vera, at teir burturav handla við teimum fiskaslögum, sum eru illa fyrri í løtuni.

Ikki minst heldur hann, at upsamarknaðurin er ivasamur. Upsin er undir hørðum trýsti, og tann, sum selur upsa, skal veruliga duga at snúgvá sær.

– Orsøkin til tað er, at búskaparlig kreppa í Brasil hevur elvt til, at teir fáa onki keypt. Og tað er sanniliga nakað sum merkist, tí brasilianarar keypti heilt nógv av tí stóra upsanum úr Evropa og Kanada. Hinvegin eta evroparar ikki so nógv-an upsa, og tí hópar hann seg upp.

– Rói Egholm sigur, at hóast prísurin á marknaðinum er fallin, vísir tað seg, at fallið slær ikki ígjøgnum hjá skipunum fyrr enn seinni.

Hann heldur, at tá ið norðmenn lata so illa at, er tað tí, at teir nettupp útflýta so ómetaliga nógv til Brasil og teir gera somuleiðis nógv við upsan. Tað sum er ein hótan imóti norðmonnum er ikki av sær sjálvum ein hótan imóti okkum eisini, sigur Rói Egholm.

rapa í botn.

Síðani hava eisini røddir verið frammi í Føroyum, sum bera á sama borðið.

Vit hava spurt Róa Egholm í Farex, sum útflytur fisk, og tí er í dagligum sambandi við okkara marknaðir, hvussu hann heldur, at útlitini eru.

Rói Egholm er ikki samdur við teimum, sum mála alt so krunka svart.

– Eg haldi, at marknaðurin er hampiliga góður í løtuni.

– Og eg haldi ikki, at útlitini eru so galin heldur, leggur hann afturat.

Tó leggur hann afturat, at marknaðurin fyrri avísar vørur er heldur veikur í løtuni.

Rói Egholm sigur, at saltfiskamarknaðurin er rættiliga sterkur.

– Tað er eisini hampiligt við tí frysta fiskinum.

Men hinvegin sigur fiskaseljarin, at ávís sløg av fiskum fiski eru dottin eitt sindur niður ímillum.

– Eitt nú er marknaðurin fyrri kongafiski veikur í løtuni og marknaðurin fyrri upsa er heldur onki at reypa av.

– Men aðrar feskar vørur

Visti tú ...

... at so nógv hava valt at

taka **teldukoyrikort**

at vit hava gjørt

ein flokk aftrat?

Ger skjótt av,

so byrjar tú

longu mikukvældið.

Kl. 16.30-19.30

for ula
XEROX

Pf. Formula Føroyar

Postboks 1078 * 110 Tórshavn

Tlf. 31 11 15 * Fax 31 71 15

E-postur formula@formula.fo